

Seridven Dovi

Krvna veza

Prevod s engleskog

Milan Đurić

Beograd
2010
DERETA

Za Kena, Terezu i Lindaju

Prvi deo

Njegov slikar

Svaka dva meseca je dolazio da pozira. Uvek rano ujutru, obično petkom, kada je u njegovom liku još bilo nečeg vitalnog od celonedelnog napora, ali i nekakve mekoće u očima od svesti da je nedelja skoro završena. Na kraju proleća, popadali cvetovi džakarande bi blistavo ležali po pločnicima napolju u svako doba dana, a njegov pomoćnik bi nakupio pune šake i rasuo po kauču na kome je On sedeo, ležao, ili se izležavao za svoj svaki portret. Kraljevske purpurne latice. Uz njih se osećao kao kralj.

Uvek bih paletu zamešao pre njegovog dolaska. Znao sam tačnu boju njegove kože, nijansu njegove kose, ružičastost njegovih zaobljenih noktiju. Nakon što bi došao i smestio se, malčice bih doterao boju prema njegovom raspoloženju: ako je to bila loša nedelja, njegov ten je tražio više žute; ako se osećao dobroćudno, dodao bih mrvicu plave beloju za njegove oči. Rekao mi je da mu je slikanje njegovih portreta jedina terapija.

Prvo bih ugljem skicirao njegovo lice. Bio sam nemilosrdan oko detalja, pa sam beležio svaku novu boru ili promenu boje ili mesto gde se koža obesila, ali tako je on hteo – pri prvom poziranju sam mu laskao na platnu, a on je zapretio da nikada više neće doći, pa sam ga idući put naslikao onakvog kakav jeste,

i to mu se dopalo. Začudilo bi vas šta se sve licu može desiti u dva meseca. Jednog dana ću uvezati sve preživеле skice ugljem i napraviti svesku, tako da svaki pojedinačni kadar oživi pri brzom prelistavanju. Akcija te sveske za prelistavanje biće starenje predsednika.

Bilo mi je potrebno ravno šest sati za portret u ulju. On bi se odlučio za pozu, i kada bi se skrasio u njoj, pomoćnik bi mu puderom pokupio masnoću s lica i, u onim danima kada bi predsednik izgledao naročito umorno, dodao njegovim očima malo autoritativnosti ajlajnerom. On je imao zastrašujuću sposobnost da satima sedi nepomično. Na kraju svake sesije, pre nego što bi se boja i osušila, njegov pomoćnik je uzimao portret da ga okače u parlamentu pored zastave, a oni stariji su deljeni zvaničnicima da ih okače u svojim domovima.

Njegov kuvar

Predsjednikov omiljeni obrok je laki nedeljni ručak i tada bih mu spremio sveže plodove mora i poslužio ih u privatnoj trpezariji njegovog stana u gradu; čak mu se ni porodica nije pridruživala za taj obrok. Tokom godina smo uspostavili prijatnu rutinu. Čuvar bi me pustio u njegov stan u 9 ujutru. Donosio sam sve potrebne sastojke, sveže, i obrok pripremao u njegovoj kuhinji, što sam tiše mogao, da ga ne probudim. Kuhinju sam opremio prema svojim potrebama i tamo sam obavljao zadatke koje sam odavno prestao da obavljam u kuhinji predsedničke rezidencije, stvari kao što je vađenje utrobe raku pomoću njegovih sopstvenih antena, isterivanje morskih puževa, odsecanje glava škampima. To su obično poslovi za poslednje dečake u kuhinji, ali sam u njegovoj tihoj kuhinji nedeljom zavoleo da sam obavljam prljave poslove – na taj način sam došao u vezu sa svojim nekadašnjim ja, prisećao se sopstvenih skromnih početaka; to me je podsećalo na moje poštovanje procesa, zadovoljstvo zbog secanja, mešanja i rendanja, svih onih bezbrojnih načina na koje se kulinarski svet može dovesti u red. Ne mogu da poreknem ponos koji sam osećao zbog saznanja da će sve ono što spremim u kuhinji biti hrana za predsednika.

Čim bih stigao, stavio bih žive abalone na pod ostave. Uvek su bili napeti od prenošenja i morali su da se opuste pre nego što ih ubijem, inače bi meso bilo žilavo. Ostavio bih ih tamo dok sve ostalo ne bude skoro spremno, a onda bih im se prišunjao i izudarao njihove meke stomake krajem oklagije. Ako bi osetili da dolazim, stegli bi se kao srčani mišić i postali neupotrebljivi.

Njegov berberin

Predsednik je sitničav kad su u pitanju dlake na njegovom licu, a i one u ušima i nosu. Insistirao je da koristim pincetu i kopam duboko po njegovim telesnim otvorima da bih dlaku išćupao iz korena, što je neizostavno izazivalo bol, pa je psovao i bacao stvari o zid da bi se izborio s tim, a posle je dahtao kao uspaljeni pas (u potaji sam sumnjao da uživa u tome). Svakodnevno mu je bilo zakazano kod mene kasno popodne, da bi se pripremio za večernje obaveze. Dlake su mu rasle brzo i bile plave, tako da su krajem dana njegove čekinje postajale vidljive, ali sam ritual s ušima i nosom obavljao samo jednom nedeljno. Kao i svim muškarcima, predsedniku je najdraži deo bio sapunanje – četka koju sam koristio bila je savitljiva ali čvrsta, a sapun za brijanje je lako penušao od vlage, nije ga trebalo puno podsticati. Pravio sam male krugove po donjem delu njegovog lica dok je sapun penušao. Znao sam da je to dobar osećaj.

Meni je zadovoljstvo predstavljalo uklanjanje sapuna. Naoštrio bih svoju britvu pred predsednikom, on bi se štrečno od tog zvuka, ali nikada nije otvarao oči da pogleda, što se moglo tumačiti kao znak kukavičluka ili hrabrosti. Zatim bih njegovu glavu uzeo čvrsto među svoje šake i povio je unazad. To je bio

trenutak koji sam čekao svakog dana: oštrim trzajem ruku sam mogao da mu polomim vrat, mogao sam da mu presečem grlo jednim rezom britve, ali nisam uradio ni jedno ni drugo. Počeo bih od dna njegovog vrata i britvom polako klizio naviše, gledajući kako se dlačice mešaju s penom.

Svake večeri bi pod moje radnje bio pokriven dlakama. Dlake su nekakav nastavak čoveka – verujem da poseduju moć. Kada bih pogledao dlake tako mnogo ljudi kako leže izmešane po podu, to je bilo kao da vidim da ljudi onakvi kakvi su bili i odbačeni tikovi pojedinaca nešto govore, pa ih nikada nisam bacao; moj pomoćnik bi ih pomeo u gomilu i zatim ih pakovao u tegle, da budu sačuvane na policama zadnje sobe.